

RAMET NORWAY AS AVD KVINESDAL
Postboks 82 (JE)
3901 Porsgrunn

Oslo, 28. april 2022

Deres ref.:
Veronica Kongevold

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/222
2022.0123.miljodir

Saksbehandler:
Arnstein Flatlandsmo

Rapport etter tilsyn 19. april - 22. april 2022

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos ERAMET NORWAY AS AVD KVINESDAL (virksomhetsnummer: 974120003).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Eramet Kvinesdal har hatt ulovlige utslipp av kobber, arsen og olje i 2022
- Avvik 2: Eramet Kvinesdal har hatt ulovlige utslipp av krom, kobber og sink fra deponiet på Fosseland i 2022
- Avvik 3: Eramet Kvinesdal har krav til rapportering av utslippskomponenter som ikke er tilstrekkelig beskrevet hvordan skal måles eller beregnes

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

ERAMET NORWAY AS AVD KVINESDAL må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 15. juni 2022.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Risiko som følge av klimaendringer, er ikke innarbeidet i virksomhetens miljørisikovurdering
- Anmerkning 2: Overvåking av utslippskilder med kontinuerlig måling av støvutslipp kan forbedres

Anmerkning er et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

ERAMET NORWAY AS AVD KVINESDAL må betale et gebyr på 140 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Arnstein Flatlandsmo. Merk svaret med saksnummer 2019/222 og tilsynsnummer 2022.0123.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Eramet Kvinesdal har hatt ulovlige utslipp av kobber, arsen og olje i 2022

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- *Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Eramet Norway AS Kvinesdal, sist oppdatert 01.02.2021, pkt. 3.1.1 Utslipp fra punktkilder (vann)*

Beskrivelse av krav

Eramet Norway AS Kvinesdal har utslippsbegrensninger til vann for 13 spesifiserte komponenter. For kobber er grensene 0,5 mg/liter pr. døgn, gjeldende fra 1.1. 2022, og totalt 65 kg/år (75 kg/år dersom det er stans i varmekraftverket i mer enn fire uker i løpet av et år). For arsen er grensene 0,1 mg/liter pr. døgn og totalt 7 kg/år. Fra oljeutskiller er utslippsgrensen 20 mg/l.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Kobber (Cu)

Virksomheten tar daglige prøver av kobberutslipp fra renseanlegg. Så langt i 2022 har døgn-grensen for utslipp blitt overskredet 96 ganger. I første kvartal har det gjennomsnittlige kobber-utslippet vært på 1,2 mg/liter.

Eramet hadde også i 2021 overskridelse av utslippsgrensen for kobber, noe som ifølge virksomheten skyldes økt cyaniddannelse i ovnene som følge av nedgang i tilgjengelig oksygen i prosessen. Utslippet er i årsrapporten oppgitt til 140,35 kg, mens utslippsgrensen var på 75 kg.

Det er, og vil i løpet av 2022 bli utført tiltak som virksomheten regner med vil få ned utslippene av kobber. Blant annet vil et nytt renseanlegg bli startet opp i løpet høsten 2022.

Arsen (As)

Eramet Kvinesdal tar ukeblandprøver for å analysere arsen, mens kravet er oppgitt i døgnmiddel. For arsen har døgn grensen for utslipp vært overskredet i uke 10 med en gjennomsnittlig konsentrasjon på 0,16 mg/l. I uke 5 var gjennomsnittlig konsentrasjon 0,146 mg/l, noe som indikerer at det har vært overskridelser på enkelte døgn grenser.

Oljeutskiller

Oljeinnhold i vann fra oljeutskiller måles en gang pr. måned. I februar ble utslippet målt til 56 mg/l, og mars til 25 mg/l.

Oljeutskilleren er lokalisert ved vaskehall. Før vannet når oljeutskiller går det i en tett renne der en del partikler og noe olje fjernes fra vannet. Rennen rengjøres med jevne mellomrom for å sikre at vannet får tilstrekkelig oppholdstid før det går gjennom oljeutskilleren. Dette kan tyde på at oljeutskilleren er underdimensjonert.

Avvik 2: Eramet Kvinesdal har hatt ulovlige utslipp av krom, kobber og sink fra deponiet på Fosseland i 2022

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- *Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Eramet Norway AS Kvinesdal, punkt 9.3.3 "Krav som gjelder i driftsfasen for deponiet"*

Beskrivelse av krav

I tillatelsen, punkt 9.4.3, er det satt utslippsbegrensninger til sigevannet fra det aktive deponiet på Fosseland. Det er krav til femten ulike komponenter med grenser for fast ukemiddel og årlig mengde. For krom er grensen 15 µg/l som fast ukemiddel, og totalt 0,53 kg. For kobber er grensen 10 µg/l som fast ukemiddel, og totalt 0,35 kg. For sink er grensen 18 µg/l som fast ukemiddel, og totalt 0,63 kg.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Eramet Kvinesdal gjennomfører regelmessige målinger av komponenter i sigevannet fra deponiet på Fosseland. Målingene viser at konsentrasjonsgrensene har vært overskredet for krom i 12 ukeprøver, for kobber i 5 ukeprøver og for nikkel i 1 ukeprøve.

Virksomheten arbeider med et nytt renseanlegg som skal håndtere sigevann fra det aktive og det nedlagte deponiet Fosseland. Investeringsbeslutning er tatt, men en tidsplan for bygging er ikke vedtatt.

Avvik 3: Eramet Kvinesdal har krav til rapportering av utslippskomponenter som ikke er tilstrekkelig beskrevet hvordan skal måles eller beregnes

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- *Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Eramet Norway AS Kvinesdal, sist oppdatert 01.02.2021, pkt. 11. Utslippskontroll og rapportering til Miljødirektoratet*

Beskrivelse av krav

Iht. punkt 11 i Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven skal Eramet Kvinesdal ha et program (punkt 11.4) som redegjør for de kartlagte utslippene (punkt 11.1), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3). Det skal også rapporteres årlig til forurensningsmyndigheten (punkt 11.5).

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Eramet Kvinesdal har utarbeidet et program for utslippskontroll, men det er noen mangler ved programmet eller gjennomføringen av utslippskontrollen. Dette gjelder for eksempel:

- Måling av 6-verdig krom er beskrevet i programmet, men har ikke vært gjennomført hittil i år
- Metodene for måling og beregning av utslipp av nikkel og jern fra vannrenseanlegget (prosessutslippet) er ikke beskrevet i programmet
- Beregningsmetode for utslipp av svoveldioksid (SO₂), nitrogenoksider (NO_x) og dinitrogenmonoksid (N₂O) er ikke beskrevet i programmet
- Bruk av ukemiddel for å verifisere overholdelse av døgnrensener er ikke egnet når utslippet ligger tett opptil utslippsgrensen.

Anmerkning 1: Risiko som følge av klimaendringer, er ikke innarbeidet i virksomhetens miljørisikovurdering

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Ifølge internkontrollforskriften § 5 annet ledd, pkt. 6 skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Eramet Norway har etablert et risikostyringssystem som omfatter alle virksomhetens enheter, med mål om å forhindre og kontrollere alle risikoforhold som kan ramme virksomheten.

Eramet Norway har identifisert 20 forhold innenfor operasjonell, samsvar, strategisk og finansiell risiko med ulik status. Et av områdene som inngår i den operasjonelle delen, er effekt av klimaendringer. Det er foreløpig ikke gjennomført noen grundig gjennomgang av dette, men virksomheten opplyste i revisjonen at det innen sommeren 2022 vil bli utarbeidet et underlag for å gå videre med grundige risikovurderinger som skal være klare i løpet av året.

Anmerkning 2: Overvåking av utslippskilder med kontinuerlig måling av støvutslipp kan forbedres

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Eramet Kvinesdal har installert kontinuerlig måleutstyr for støv på de største punktkildene. Dette omfatter filtrene på dampkjel/MRU, knuseanlegg/pakkerier og røykrenseanleggene. Utslippsmålingene er lagt inn i styringssystemet og kan avleses i kontrollrommet. Det var imidlertid ikke lagt inn noen alarmgrenser for å varsle overskridelser av fastlagte grenseverdier. En alarm ville kunne bidra til at uønskede hendelser som medfører økte støvutslipp raskere kan bli oppdaget.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at ERAMET NORWAY AS AVD KVINESDAL må betale et gebyr på 140100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 19. april 2022 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet innen tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av ERAMET NORWAY AS AVD KVINESDAL sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Arnstein Flatlandsmo
- Rune Andersen
- Bente Rikheim

Fra ERAMET NORWAY AS AVD KVINESDAL deltok

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Laboratorieleder	X		
Teknisk sjef	X	X	X
Sjefsmetallurg ENO	X		
HR-sjef	X		
Driftsleder kai/råvare	X		
Klima og miljødirektør	X	X	X
Driftsleder kaldprosess	X	X	X
Driftsleder vedlikehold	X		
Leder prosessteam	X		X
Miljøingeniør ENS (observatør)	X		
Miljøingeniør ENP (observatør)	X		
Driftsleder miljøanlegg	X	X	X
Driftsleder ovn 1	X	X	X
Driftsleder ovn 2	X	X	X
KS/MHS-leder	X	X	
Verksdirektør	X		X
Miljøingeniør ENK	X	X	
Kjemiker laboratoriet		X	

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende ERAMET NORWAY AS AVD KVINESDAL ble kontrollert under tilsynet:

- Eramet Norway Kvinesdal, Kvinesdal

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Deponi

- Grunnforurensning og sediment
- Klimatilpasning

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Lov om kontroll med produkter g forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Eramet Norway AS Kvinesdal, sist oppdatert 01.02.2021

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Organisasjonskart Eramet Kvinesdal
- Månedsrapporter utslipp (januar, februar og mars 2022)
- Eramet Norway Kvinesdal – måleprogram, sist oppdatert 06.04.2022
- Driftsplan for aktivt deponi Fosselandsheia

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Deponi

Iht. punkt 9.3.4 i tillatelsen skal det aktive deponiet på Fosseland avsluttes innen utgangen av 2025. Dette er i samsvar med søknad innsendt av Eramet Kvinesdal.

Under revisjonen oppgav virksomheten at deponiet trolig har restkapasitet i fem til seks år med dagens deponeringsmengder. Dersom virksomheten planlegger å benytte det aktive deponiet også etter 2025 må dette avklares med Miljødirektoratet (søkes om).

Deklarering av farlig avfall

Virksomheten har delegert arbeidet med å deklare farlig avfall til mange virksomheter. Flere internt som håndterer/har ansvaret for farlig avfall, og må be om månedsrapporter.

Avfall fra sandfang

Eramet Kvinesdal har gjennomført en kartlegging av forurenset grunn inne på verket. I en slik kartlegging analyseres mengden av ulike miljøgifter, og gir grunnlag for å dele inn forurenset grunn i fem tilstandsklasser (klasse 1 er meget god, og klasse fem er meget dårlig).

Det ble blant annet tatt prøver i en sandfangkum som ble vurdert til tilstandsklasse fem. Dette betyr at innholdet kan være farlig avfall. I slike tilfeller må virksomheten sikre at avfallet blir klassifisert korrekt, og levert til godkjent mottak.

Utslipp av støv fra ovnsbygningen

Røykrenseanlegg 1 og 2 ble bygd i 2019 og skal fange støv fra tapping, utstøping og støv over ovnshvelv. Røykrenseanlegg 1 dekker ovn 1 og 2, mens Røykrenseanlegg 2 dekker ovn 3. Ved bygging av de nye renseanleggene ble de tidligere senterkorsteinene stengt. Tiltaket har gitt reduserte utslipp fra produksjonen (diffuse og kanaliserte støvutslipp), men avsugskapasiteten og posefiltrene har begrenset kapasitet og klarer ikke fange opp alle utslipp fra hvelvet, særlig i perioder før og etter tapping. Støv fra utstøping og tapping fanges også i mindre grad enn det som var planlagt. Manglende avsugskapasitet gir høyere utslipp fra de tre lanternidene (diffust utslipp).

Det er planlagt tiltak for å redusere diffust støv fra ovnsbygningen. I lanternidene skal det i mai 2022 installeres tåkeanlegg for å dempe støv. Eramet vurderer også hvordan tilgjengelig avsugskapasitet kan utnyttes best mulig. Det er planlagt ombygginger for å forbedre avsugskapasitet.

Nye renseanlegg

Renseanlegget for kvikksølv skal byttes ut høsten 2022. Det vil bli etablert et anlegg med kullfilter. Dagens Hg-renseanlegg har driftsproblemer og begrenset kapasitet.

Nytt renseanlegg for prosessavløpsvann som skal rense kobber og sink er under bygging og skal være klart i uke 37.

Det skal testes ut ny renseløsning for sigevann ved bruk av adsorber på filter. Dette er testet på laboratoriet, og et pilotanlegg skal installeres om kort tid.

Renseanlegg for overflatevann er et pilotanlegg med begrenset kapasitet, og skal utvides.

Interne avfallsstrømmer

Interne avfallsstrømmer skal rapporteres i egenrapporten.

Verifikasjon av basiskarakterisering

Tar en prøve hver dag og samler til en årsblandprøve.

Egenrapport - oljefilter

Iht. egenrapporten har virksomheten levert 1155 kg oljefilter (linje 16), mens det er deklart 155 kg i avfallsdeklareringsno. Det er trolig en skrivefeil i egenrapporten.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være offentlig tilgjengelig via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Arnstein Flatlandsmo
tilsynsleder

Kopimottagere

Kvinesdal kommune
Statsforvaltaren i Agder